

Palvelusetelissäntökirja

Palvelukohtainen osa: Vammaisten päivätoiminta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Voimassa 1.1.2023 alkaen

Sisällys

1.	Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukainen päivätoiminta.....	2
2.	Palvelusetelin myöntäminen ja voimassaolo.....	2
3.	Päivätoiminnan palvelusetelit ja niiden arvot	3
4.	Päivätoiminnan palveluseteli: Osallisuutta tukeva toiminta, vähäisen tuen tarve	3
5.	Päivätoiminnan palveluseteli: Osallisuutta tukeva toiminta, kohtalainen tuen tarve	4
6.	Päivätoiminnan palveluseteli: Osallisuutta tukeva toiminta, suuri tuen tarve	4
7.	Päivätoiminnan palveluseteli: Asiakkaan tarpeen mukaan räätälöity toiminta.....	4
8.	Palvelun laatuvaatimukset.....	4
8.1.	Palvelun yleiset vaatimukset.....	4
8.2.	Henkilöstö.....	5
9.	Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen	5
9.1.	Toimintapäivän peruutus	6
9.2.	Palvelusopimuksen sopimuskausi ja irtisanominen.....	6
9.3.	Palvelun virhe ja laatupoikkeama	6
9.4.	Palvelun laatupoikkeaman ja virheen seuraamukset	6
9.4.1.	Oikaisu.....	7
9.4.2.	Sopimuksen purku	7
9.4.3.	Vahingonkorvaus.....	7
9.5.	Reklamaatio ja palaute.....	7
10.	Palveluiden laskutus.....	7
10.1.	Palveluntuottaja	7
10.2.	Asiakas	8
11.	Palveluiden arvo ja hinnoittelu	8
12.	Sääntökirjan sitovuus.....	8
13.	Noudatettava lainsäädäntö	8

1. Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukainen päivätoiminta

Päivätoimintaa järjestetään vammaisille henkilöille kehitysvammalain ja vammaispalvelulain perusteella. Päivätoiminnan tavoitteena on taata kaikille vammaisille henkilöille yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua päivätoimintaan.

Päivätoiminnan lähtökohtana ovat vammaisen nuoren tai aikuisen yksilölliset tiedot, taidot ja kokemukset. Mitä enemmän taitoja on, sitä vaativampaa ja monipuolisempaa toiminta on. Mitä suurempaa tuen tarve on, sitä enemmän järjestetään aikuisuutta, oppimista ja kommunikaatiota tukevaa pienryhmätoimintaa.

Päivätoimintaan kuuluu kodin ulkopuolella järjestettyä itsenäisessä elämässä selviytymistä tukevaa ja sosiaalista vuorovaikutusta edistävää toimintaa.

Päivätoiminnan tavoite on tukea itsenäisessä elämässä selviytymistä. Sen avulla pyritään vahvistamaan niitä taitoja, joita kaikkein vammaiset henkilöt tarvitsevat selviytyäkseen mahdollisimman omatoimisesti arkielämän toiminnoista.

Päivätoiminnan avulla voidaan myös edistää sosiaalista vuorovaikutusta, joka parantaa elämän laatua ja ennaltaehkäisee psyykkisiä vaikeuksia. Päivätoiminnan tarkoituksena on lisätä vammaisten henkilöiden kontakteja asunnon ulkopuolella, mutta päivätoimintaa on kuitenkin edelleen mahdollista järjestää esimerkiksi palveluasumisyksikön erillisissä tiloissa.

Päivätoiminta voi sisältää esimerkiksi ruoanlaittoa, liikuntaa, keskustelua, retkeilyä, luovaa toimintaa sekä sosiaalisten taitojen harjaannuttamista.

Päivätoiminnan järjestäminen perustuu vammaiselle henkilölle tehtyyn palvelusuunnitelmaan, jossa on määritelty, miten, missä ja missä laajuudessa päivätoimintaa järjestetään.

Päivätoiminnan asiakasmaksut määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain mukaisesti.

2. Palvelusetelin myöntäminen ja voimassaolo

Palveluseteli myönnetään palveluntarpeen selvittämisen jälkeen. Myöntämisperusteina käytetään vammaispalvelulain ja kehitysvammalain säädöksiä koskien päivätoimintaa vammaisille ja kehitysvammaisille henkilöille. Palvelusetelillä vammaisen henkilö voi hankkia hänelle myönnettyä päivätoimintaa itse valitsemaltaan, hyvinvointialueen hyväksymältä palveluntuottajalta.

Päivätoiminta edellyttää tuottajalta ilmoitusta Etelä-Suomen aluehallintovirastoon, jonka perusteella tuottaja saa toimiluvan.

Toimiluvan saanut tuottaja voi hakeutua hyvinvointialueen päivätoiminnan palvelusetelituottajaksi. Tuottaja voi itse päättää missä hyvinvointialueen alueella palvelua tuotetaan.

Hämeenlinnan ja Janakkalan alueella on toistaiseksi käytössä Vaanan sähköinen palvelusetelijärjestelmä. Hyvinvointialueen muilla alueilla ei toistaiseksi ole

sosiaalipalveluissa käytössä erillistä palvelusetelijärjestelmää. Jatkossa on tarkoitus siirtää koko hyvinvointialueella yhteen yhteiseen palvelusetelijärjestelmään.

Palvelusetelillä järjestettävä palvelu vastaa sisällöltään hyvinvointialueen omaa palvelua.

Palvelusetelipäätöksessä määritellään, mitä palveluja seteli kattaa ja kuinka kauan se on voimassa.

Asiakas ja palveluseteliyrittäjä sopivat palvelun tuottamisen ajankohdasta ja palvelun tarkemmasta toteuttamisesta.

3. Päivätoiminnan palvelusetelit ja niiden arvot

Vammaisten päivätoiminnan palveluseteli on tarkoitettu aikuiselle 18 vuotta täyttäneelle vammaiselle henkilölle. Päivätoimintaa voidaan järjestää kokoaikaisesti (toimintapäivän pituus vähintään kuusi tuntia) tai osa-aikaisesti (toimintapäivän pituus n. kolme tuntia). Toiminta voi tapahtua joko yksikössä tai liikkuvana päivätoimintana.

Vammaispalvelut vastaa asiakaskohtaisista palvelusetelipäätöksistä. Päivätoiminnan laajuus, sisältö ja palvelusetelituote valitaan yhdessä asiakkaan kanssa palvelusuunnitelman teon yhteydessä. Tämän jälkeen asiasta tehdään viranomaispäätös, jonka jälkeen asiakas saa palvelusetelin käyttöönsä ja valitsee itsenäisesti tuottajan valittavissa olevista tuottajista.

Tuotteen neljä kohdalla käyttöönotto vaatii erillisiä neuvotteluja vammaispalvelujen, asiakkaan ja palveluntuottajan kanssa, koska tuote ja hinta räätälöidään.

Palvelusetelit on jaettu neljään tuotteeseen ja niiden arvot ovat seuraavat:

- 1) Osallisuutta tukeva toiminta, vähäisen tuen tarve:
50 euroa/ toimintapäivä ja 30 euroa/ puolikas toimintapäivä
- 2) Osallisuutta tukeva toiminta, kohtalainen tuen tarve:
70 euroa/ toimintapäivä ja 42 euroa/ puolikas toimintapäivä
- 3) Osallisuutta tukeva toiminta, suuri tuen tarve:
105 euroa/ toimintapäivä ja 63 euroa/ puolikas toimintapäivä
- 4) Asiakkaan henkilökohtaisten tarpeiden mukaan räätälöity toiminta:
Hinta määräytyy yksilöllisen suunnitelman mukaan tapauskohtaisesti.

Toimintapäivän hinta ei sisällä asiakkaan kulkemista päivätoimintaan. Toimintapäivään sisältyvät mahdolliset siirtymiset sisältyvät toimintapäivän hintaan.

4. Päivätoiminnan palveluseteli: Osallisuutta tukeva toiminta, vähäisen tuen tarve

Asiakas tarvitsee monipuolista tukea, ohjausta ja avustamista päivittäisissä toimissaan. Asiakas pystyy toimimaan melko itsenäisesti. Asiakas voi tarvita tukea tilanteiden ja ajankäytön hahmottamiseen. Asiakas kykenee vastavuoroiseen kommunikointiin ja pystyy

toimimaan pienryhmässä. Toiminta tapahtuu ryhmissä, jossa yhdellä ohjaajalla on keskimäärin 5 asiakasta ohjattavanaan.

5. Päivätoiminnan palveluseteli: Osallisuutta tukeva toiminta, kohtalainen tuen tarve

Asiakas tarvitsee paljon tukea, ohjausta ja valvontaa kaikissa toimissaan. Asiakas tarvitsee tukea tilanteiden ja ajankäytön hahmottamiseen. Asiakas kykenee vastavuoroiseen kommunikointiin, mutta voi tarvita kommunikoinnin apuvälineitä. Asiakas pystyy toimimaan pienryhmässä. Toiminta tapahtuu ryhmissä, jossa yhdellä ohjaajalla on keskimäärin 3–4 asiakasta ohjattavanaan.

6. Päivätoiminnan palveluseteli: Osallisuutta tukeva toiminta, suuri tuen tarve

Asiakas tarvitsee jatkuvaa tukea, ohjausta ja valvontaa kaikissa toimissaan. Asiakas tarvitsee tukea tilanteiden ja ajankäytön hahmottamiseen. Asiakas tarvitsee tukea kommunikointiin. Toiminta tapahtuu ryhmissä, jossa yhdellä ohjaajalla on keskimäärin 2- 3 asiakasta ohjattavanaan.

7. Päivätoiminnan palveluseteli: Asiakkaan tarpeen mukaan räätälöity toiminta

Asiakas tarvitsee jatkuvaa tukea, ohjausta ja valvontaa kaikissa toimissaan. Asiakas tarvitsee paljon tukea tilanteiden ja ajankäytön hahmottamiseen. Asiakas tarvitsee paljon tukea kommunikointiin. Toiminta ja asiakkaan tarvitsema tuki räätälöidään yksilöllisen tarpeen mukaan.

8. Palvelun laatuvaatimukset

8.1. Palvelun yleiset vaatimukset

Palveluntuottajan tulee toiminnassaan huomioida vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset säädökset päivätoiminnasta. Toiminnan tulee myös muutoin noudattaa yleisesti hyväksytyjä vammaisten palvelua koskevia suosituksia. Palvelun tulee vastata laadultaan hyvinvointialueen omana toimintana toteutettua päivätoimintaa.

Palveluntuottajan palvelun tulee olla sisällöltään ja laadultaan vähintään tämän sääntökirjan mukainen. Palveluntuottaja on määritellyt ja dokumentoinut laatuvaatimuksensa sekä keskeiset laatutavoitteensa. Palveluntuottajalla on omavalvontasuunnitelma, joka sisältää toiminta-ajatuksen ja toimintasuunnitelman. Omavalvontasuunnitelma on oltava asiakkaiden nähtävillä.

Palveluntuottajan tulee ottaa toiminnassaan huomioon asiakkaiden olosuhteet, yksilölliset tarpeet ja toimintakyky sekä ikä.

Palvelun tulee täyttää sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisesti oikeudet hyvään sosiaalihoitoon sekä hyvään kohteluun.

Palveluntuottajan arvot ja toimintaperiaatteet on määritelty. Vastuut ja valtuudet (tehtävänkuvat) on määritelty kirjallisesti.

Palveluntuottaja laatii asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja huolehtia esimerkiksi siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palveluntuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa, laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä ja EU:n tietosuojasetuksessa sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään.

Palveluntuottajan tulee ottaa yhteys palvelusetelin myöntäneeseen viranhaltijaan, jos asiakkaan kuntoisuudessa tapahtuu oleellisia muutoksia.

8.2. Henkilöstö

Henkilökunnan tulee täyttää sosiaali- ja/tai terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset.

Kun palveluntuottaja palkkaa sosiaalihuollon ja/tai terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä JulkiSuosikki-rekisteristä.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden palvelutarpeen edellyttämällä tasolla, ja henkilöstöllä tulee olla riittävästi tietoa kohderyhmästä sekä niiden vaikutuksista toimintakykyyn ja toimintakykyä ylläpitävistä työtavoista.

Palveluntuottajan on huolehdittava, että henkilökunnan tehtävänkuvat on määritelty tarkasti.

Palveluntuottajan on huolehdittava henkilöstönsä ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä sekä riittävästä täydennyskoulutuksesta.

Henkilökunnan tulee olla asiakaspalveluun soveltuva ja kykenevä työskentelemään vammaisten henkilöiden kanssa.

Henkilökunnan tulee sitoutua yhteistyöhön asiakkaan omaisten ja läheisten kanssa.

Palvelujen vastuuhenkilöllä tulee olla sosiaali- ja/tai terveysalan korkeakoulututkinto, riittävä johtamistaito sekä vähintään kolmen vuoden työkokemus vastaavista tehtävistä.

Henkilökunnalla tulee olla riittävä suomen kielen taito.

Suosittelavaa olisi, että osalla henkilökunnasta olisi osaamista vaihtoehtoista kommunikaatiomenetelmistä.

9. Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen

Palveluntuottaja tekee asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa kanssa sopimuksen palvelun sisällöstä. Sopimus ja sen sisältö perustuvat viranomaispäätökseen ja palvelusuunnitelmaan, jossa on määritelty asiakkaan palvelujen määrä ja sisältö.

Sopimuksessa on eritelty palveluntuottajan ja asiakkaan vastuut ja velvollisuudet. Sopimus tulee tehdä ennen päivätoiminnan alkamista.

9.1. Toimintapäivän peruutus

Asiakas voi peruuttaa ennalta sovitun toimintapäivän veloituksetta ilmoittamalla palveluntuottajalle peruutuksesta viimeistään edellisenä päivänä ennen toimintapäivän alkua. Sairastumisesta pitää ilmoittaa välittömästi tai viimeistään ennen toimintapäivän alkamista.

Asiakkaan tulee ilmoittaa yllättävästä tapahtumasta, kuten sairaalahoitoon joutumisesta, johtuvasta toimintapäivän peruuntumisesta välittömästi, kun se on mahdollista.

Palvelun peruutukseksi ei katsota vähäisiä ja asiakkaan sekä palveluntuottajan yhdessä sopimia muutoksia palvelun toteuttamisen paikassa ja aikatauluissa.

Suunnitelluista poissaoloista ei laskuteta. Äkillisten poissaolojen osalta palvelusetelituottaja voi laskuttaa hyvinvointialueelta asiakkaan sovitut käynnit enintään viikon ajalta.

9.2. Palvelusopimuksen sopimuskausi ja irtisanominen

Palvelusopimus voidaan tehdä määräajaksi tai enintään asiakkaan hyvinvointialueelta saaman palvelusetelin voimassaolon ajaksi.

Määräaikainen sopimus päättyy ilman irtisanomista sopimukseen merkittynä päättymispäivänä, tai se voidaan irtisanoa molemmin puolin. Irtisanomisaika on kaksi (2) viikkoa, jos asiakas irtisanoo sopimuksen. Irtisanomisaika on neljä (4) viikkoa, jos palveluntuottaja irtisanoo sopimuksen. Palveluntuottajan on tehtävä irtisanominen kirjallisesti. Jos palveluntuottaja irtisanoo sopimuksen, tästä on välittömästi ilmoitettava myös vammaispalvelujen viranhaltijalle.

9.3. Palvelun virhe ja laatupoikkeama

Jos palvelu poikkeaa siitä, mitä palvelun sisällöstä ja laadusta on sovittu tämän sääntökirjan sekä asiakaskohtaisen palvelusuunnitelman mukaan, siinä on virhe. Palveluntuottaja on velvollinen todistamaan, että palvelu on suoritettu ammattitaitoisesti ja huolellisesti.

Palvelussa on myös virhe, jos se ei vastaa niitä tietoja, jotka palveluntuottaja on antanut palvelun sisällöstä tai suorituksestaan taikka muista palveluksen laatua tai hyväksikäyttöä koskevista seikoista, kun palvelusta on markkinoitu tai muuten ennen sopimuksentekoa, ja joiden voidaan olettaa vaikuttaneen asiakkaan päätöksentekoon. Sama koskee palvelua suoritettaessa annettuja tietoja, joiden voidaan olettaa vaikuttaneen asiakkaan päätöksentekoon. Palvelussa on niin ikään virhe, jos palveluntuottaja ei ole antanut asiakkaalle tietoa sellaisesta seikasta, josta tämän olisi pitänyt olla selvillä ja josta tämä perustellusti saattoi olettaa saavansa tiedon.

Palvelun toteuttamisen aikatauluraameista sovitaan yksilöllisessä palvelusuunnitelmassa.

9.4. Palvelun laatupoikkeaman ja virheen seuraamukset

9.4.1. Oikaisu

Palveluntuottajalla on oikeus oikaista palvelun virhe ja laatupoikkeamasta aiheutunut haitta omalla kustannuksellaan, jos palveluntuottaja tarjoutuu tekemään sen viipymättä asiakkaan ilmoittaessa virheestä tai laatupoikkeamasta ja asiakas suostuu oikaisuun (esimerkiksi avun toteuttaminen sovittuna ajankohtana palveluntuottajan omalla kustannuksella). Virhe- ja laatupoikkeamassa asiakkaalla on aina oikeus vaatia palveluntuottajalta sopimuksen täyttämistä.

9.4.2. Sopimuksen purku

Asiakas saa purkaa sopimuksen ilman irtisanomisaikaa palveluntuottajan virheen tai oleellisen laatupoikkeaman vuoksi, jos sopimusrikkomus on olennainen. (Esimerkiksi jos toimintaa ei järjestetä lainkaan, eikä palveluntuottaja ilmoita tästä asiakkaalle tai järjestä välittömästi korvaavaa toimintaa; palveluntuottaja laiminlyö olennaisesti sovitun palvelun toteuttamisen; palveluntuottaja rikkoo turvallisuusmääräyksiä tai tekee palvelua suorittaessaan rikoksen, tai sopimusrikkomukset ovat toistuvia). Asiakkaan purkaessa sopimuksen palveluntuottajan on ilmoitettava tästä välittömästi vammaispalvelujen viranhaltijalle.

9.4.3. Vahingonkorvaus

Asiakkaalla on oikeus saada korvausta palvelun oleellisen laatupoikkeaman tai virheen aiheuttamista välillisistä vahingoista vain silloin, kun laatupoikkeama tai virhe johtuu palveluntuottajan puolella olevasta huolimattomuudesta.

Asiakas on aina velvollinen toimimaan siten, etteivät laatupoikkeaman tai virheen aiheuttamat vahingot lisäänty aiheuttomasti hänen toimionsa tai laiminlyöntiensä seurauksena.

9.5. Reklamaatio ja palaute

Asiakkaan tulee ilmoittaa palveluntuottajalle palvelun puutteista tai havaitsemastaan virheestä kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun hän havaitsi puutteen tai laatupoikkeaman. Palveluntuottajan tulee vastata reklamaatioon viivytyksettä ja viimeistään kahden viikon kuluttua kirjallisesti. Reklamaatiot on annettava tiedoksi myös Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle.

Asiakas voi antaa palveluntuottajalle ja hyvinvointialueelle palautetta palvelun laadusta sekä muista palveluun liittyvistä seikoista. Palautteeseen tulee, asiakkaan pyynnöstä, vastata viivytyksettä ja viimeistään kahden viikon kuluessa. Asiakkaalle tulee pääsääntöisesti lähettää vastine myös kirjallisesti.

10. Palveluiden laskutus

10.1. Palveluntuottaja

Palvelusetelin arvo on määritelty kiinteäksi. Muita kustannuksia ei palveluseteliin sisällytetä.

Aterian hinta ei sisälly palvelusetelin arvoon, joten palveluntuottaja voi laskuttaa hyvinvointialuetta asiakkaan syömistä aterioista aterian hinnan tai korkeintaan hyvinvointialueen määrittelemän hinnan.

Sosiaalipalvelujen palvelusetelien laskutuksessa noudatetaan Kanta-Hämeessä toistaiseksi alueellisesti kahta erilaista tapaa.

Hämeenlinnan ja Janakkalan alueilla on käytössä palvelusetelijärjestelmä Vaana. Palvelusetelillä tuotetusta työstä ei lähetetä laskua hyvinvointialueelle, vaan palveluntuottaja hoitaa laskutuksen Vaanan internet-pohjaisessa ohjelmassa. Palvelusetelituottaja sitoutuu lisäksi suorittamaan voimassa olevan palvelusetelin maksuliikennekorvauksen tai palvelupalkkion.

Muulla Kanta-Hämeen hyvinvointialueella laskutetaan sähköisellä laskulla.

Tarkempi palvelusetelien laskutukseen liittyvä ohje julkaistaan erikseen. Palveluntuottaja on velvollinen noudattamaan hyvinvointialueen laskutusohjetta.

10.2. Asiakas

Palveluntuottaja tekee asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa kanssa sopimuksen palvelun toteuttamisesta ja sisällöstä. Sopimuksessa on eritelty palveluntuottajan ja asiakkaan vastuut ja velvollisuudet. Asiakkaalta ei saa periä palvelusta omavastuuta.

Mahdollisista aterioista asiakas maksaa korkeintaan hyvinvointialueen määrittämän hinnan. Palveluntuottaja ilmoittaa asiakkaan syömät ateriat hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue laskuttaa asiakasta hänen päivätoiminnassaan syömistään aterioista.

11. Palveluiden arvo ja hinnoittelu

Palvelun hinta on kullekin palvelustelille tässä sääntökirjassa määritelty arvo. Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan palvelun tällä hinnalla. Hyvinvointialueen toimivaltainen toimielin määrittelee vuosittain vammaisten päivätoiminnan palvelusetelien arvot.

Asiakkaalla ei ole omavastuuosuutta.

Mahdollisista aterioista asiakas maksaa korkeintaan hyvinvointialueen määrittämän hinnan.

12. Sääntökirjan sitovuus

Lähtämällä hakemuksen ja allekirjoittamalla sen palveluntuottaja sitoutuu tämän sääntökirjan sekä sääntökirjan yleisen osan mukaisten vaatimusten noudattamiseen.

Hyvinvointialue voi peruuttaa hyväksymisen ja poistaa palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien listalta, mikäli hyvinvointialue lopettaa palvelujen järjestämisen palvelusetelillä tai muuttaa palvelusetelin käytölle asetettuja ehtoja tai jos palveluntuottaja ei täytä tässä sääntökirjassa mainittuja vaatimuksia ja kriteerejä.

13. Noudatettava lainsäädäntö

Palveluun sovelletaan Suomessa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

